

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

*„Zdá se, že nanejvýš pečlivé a kultivované řemeslné provedení je
na vyměření.“* Ladislav Sutnar

Cherchez la femme

Tereza Jurusová

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu
Studijní program Design
Studijní obor Design kovu a šperku

Diplomová práce

*„Zdá se, že nanejvýš pečlivé a kultivované řemeslné provedení je
na vyměření.“* Ladislav Sutnar

Cherchez la femme

Tereza Jurusová

Vedoucí práce: Doc. M. A. Petr Vogel
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeská univerzita v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....

Podpis autora

Obsah

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
1.1 Bakalářská práce na téma Geometrie/zdroj, systém, řád, princip s názvem Geometrie v přírodě.....	1
1.2 Ateliérová semestrální práce na téma <i>Krása kolem i v nás</i> , s názvem <i>Volnost/Dech</i>	1
1.3 Ateliérová semestrální práce na téma <i>Být součástí</i> , s názvem <i>Snění</i>	2
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	3
2.1 Téma a důvod jeho volby.....	3
2.2 Cíl práce.....	3
3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	5
3.1 Proces přípravy.....	5
3.2 Proces tvorby	11
4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	13
4.1 Popis díla.....	13
4.2 Technologická specifika.....	14
4.3 Přínos práce pro daný obor.....	14
5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	15
a) Knižní a periodická literatura	15
b) Internetové zdroje	15
6 RESUMÉ	16
7 SEZNAM PŘÍLOH	17

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala panu Doc. M. A. Petru Vogelovi za odborné vedení při zpracování diplomové práce.

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

1.1 Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip* s názvem *Geometrie v přírodě*

V bakalářské práci na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip* a názvem *Geometrie v přírodě* jsem navázala na práce v předešlém bakalářském programu. Zabývala jsem se symetrií a dalšími řády, které se v květech rostlin nachází.

Soubor šperků obsahuje náramky a prsteny v podobě okvětních plátků květů rostlin; jako jsou *knotovka bílá, sléz pižmový, kakost luční, vlčí mák, sněženka podsněžník, sasanka hajní, kohoutek luční a prvosenka jarní*. Vybrané rostliny jsem vybírala podle různorodosti tvaru korunních plátků.

Jednotlivé korunní plátky jsou z měděného plechu, který jsem válcovala do co nejtenčího plíšku. Z takto proválcovaného plechu jsem lupínkovou pilkou vyřezala jednotlivé okvětní plátky, které jsem následně tvarovala pomocí vytlačováku. K okvětním plátkům jsem připájela stěžečky na pozdější montáž náramků.

Povrchová úprava vznikla při postupném zahřívání, kdy měď reaguje na určitou teplotu barvou. Zbarvené okvětní plátky jsem zafixovala naředěným zaponovým lakem. Následně jsem jednotlivé plátky smontovala. (Příloha č. 1 až 3)

1.2 Ateliérová semestrální práce na téma *Kráska kolem i v nás*, s názvem *Volnost/Dech*

Touto prací jsem navázala na práci z magisterského programu. Cílem práce bylo vytvořit šperky/objekty, které budou člověku evokovat volnost/volné nadechnutí. Šperk bez začátku a konce. Při této práci jsem opět volně vycházela z přírody.

Šťastný člověk je jako rozkvetlá a vonící květina.

Jednotlivé články jsem vyráběla z tenké kulatiny, kterou jsem následně postupně válcovala tak, aby mi vznikly takzvané *lístečky*, které se postupně ztenčují. Jednotlivé lístečky s různou délkou jsem pájela ke kroužkům. Vzniklé články jsem jeden po druhém spojila, a tak vznikly tři náhrdelníky bez zapínání.

Šperky jsou pozlacené. (Příloha č. 4 a 5)

1.3 Ateliérová semestrální práce na téma *Být součástí*, s názvem *Snění*

V této práci jsem se zajímala o to, čeho všeho jsme součástí. Pro mě to jsou různé světy, které každý z nás máme a které obýváme. Ať jsou pravdivé, nebo virtuální. Mým hlavním zájmem bylo snění, protože každý z nás sní. Ve snech létáme, potkáváme se s různými lidmi, děláme různé věci, chodíme na neznámá místa, honí nás hrůzostrašné bytosti, dějí se divné věci. Tak či onak, je to intimní svět, který má každý z nás. Svět, ve kterém jsme opravdoví. Svět, ve kterém se setkávají zážitky ze současného bdělého života se vzpomínkami z dětství.

„V noci jsem snil, že jsem motýlem. Ted' nevím, jestli jsem člověk, kterému se zdá, že je motýlem, nebo motýl, kterému se zdá, že je člověkem.“ Mistr Čuang–c¹

Není jednoduché být sám sebou, a přece je to jednodušší, než se za něco skrývat. V té nedokonalosti je krása, a tak vznikl soubor šperků o čtyřech kusech. Šperky technického rázu jsou doplněné o perličky, které představují tu krásnou nedokonalost. (Příloha č. 6 a 7)

¹ FROMM, Erich. *Mytus, sen a rituál*. Praha: Aurora, 1999.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

2.1 Téma a důvod jeho volby

Jako téma pro svou diplomovou práci jsem si vybrala citát od Ladislava Sutnara. „*Zdá se, že nanejvýš pečlivé a kultivované řemeslné provedení je na vyměření.*“

Téma jsem si vybrala z několika důvodů. Především bych ráda navázala na předešlé práce, ve kterých zúročuji základní šperkařské techniky. Zároveň se snažím o pečlivé a kultivované řemeslné provedení.

Samozřejmě jsou případy, kdy případná *nekultivovanost* či *neohrabanost* je žádoucí. V tu chvíli se jedná o autorův rukopis nebo záměr.

Při navrhování šperků z diplomové práce jsem se zaměřila na detail, který je v této konkrétní práci velmi důležitý. Zároveň mě práce s detailem velmi baví, neboť je u něj nanejvýš nezbytné kultivované zpracování. Jedná se o jemnou komunikaci mezi autorem a pozorovatelem. V mém případě se jedná o komunikaci zprostředkovanou přes *šperkařské médium*.

2.2 Cíl práce

Cílem mé práce bylo vyrobit soubor šperků či objektů minimálně o sedmi kusech s etují. Nezapomínajíc na myšlenky pana Ladislava Sutnara jsem se zabývala vlastním tématem, kterým jsem navázala na předešlá díla. Jedná se o mou bakalářskou práci a dvě práce z magisterského programu.² V těchto pracích jsem se věnovala osobním tématům, ne jinak to je i u mé diplomové práce. Ze všech různých směrů a myšlenek jsem se zaměřila na téma *ženství* a všechno, co s ženstvím souvisí.

Toto téma není jen problematikou globální, ale je to i mé čistě intimní, *soukromé* téma.

² Příloha č. 1 až 8

Žena/obraz ženství se jako *objekt* ve výtvarném umění objevuje už od pravěku. Během této doby prošlo vyobrazení *ženy* vývojem, mělo mnoho podob a forem. V dnešní době se nám může zdát, že vyobrazení ženy je kontroverzní záležitost. Ať sledujeme umění současné nebo minulé, od umělkyní či umělců. Každý zobrazuje ženu po svém, tak jak ji vidí, cítí a chápe. (Příloha č. 8 až 15) Jedno však mají tato vyobrazení společné, a to je oslava ženství v mnoha podobách.

Ve své práci se nezabývám jen ženstvím jako takovým, ale především jeho mnoha podobami. Ráda bych poukázala na krásu rozmanitosti, která se v ženě ukrývá. Zároveň bych ráda upozornila na fakt, jak je důležité si uvědomit, jakou moc mají ženy v rukách.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

3.1 Proces přípravy

Na počátku své práce jsem studovala různé publikace a obrázky; hledala jsem směr svého zájmu, kterým bych se ráda zabývala, nezapomínajíc na myšlenku Ladislava Sutnara „*Zdá se, že nanejvýš pečlivé a kultivované řemeslné provedení je na vyměření*“.

Cesta to nebyla jednoduchá, je tolik témat, kterým bych se ráda věnovala a vyzkoušela je. Po této cestě jsem se vrátila opět na začátek. Uvědomila jsem si, že bych ráda navázala na předešlé práce. Jsou to práce, které jak tématem, tak i technickým provedením jsem zcela nevyčerpala a ještě dlouho nevyčerpám.

Jak jsem již uvedla, na začátku přípravy jsem studovala různé publikace³ a obrázky. Přípravy diplomové práce zahrnovaly rozsáhlé rešerše. Na základě poznatků jsem začala dělat různé studie, kresby a náčrty budoucích šperků. (Příloha č. 16 a 17) Také jsem se zabývala symbolikou Panny Marie či Mariiny rostliny⁴ a symboly ženy jako takové.

V samotné tvorbě diplomové práce jsem chtěla použít měděné a mosazné lisované části v surovém nebo pozlaceném stavu propojené různými mechanismy a perlami.

Měď jsem nevyužila nejen pro její skvělé technické vlastnosti, ale i pro její symboliku a spojení s Venuší (římská bohyně smyslnosti, krásy a lásky). „*Z antické mytologie víme, že Venuše vystoupila na břeh na ostrově Kypr, který se mimochodem vyznačuje bohatými ložisky mědi, což souvisí i s etymologií jeho jména – Kypr/Copper. Zároveň v přírodě v mineralogii měď způsobuje mnoho barevných kombinací.*“⁵

³ Seznam publikací je uveden v seznamu použitých zdrojů.

⁴ Mariiny květiny: lilie, kosatec, hvozdík kartouzek, růže, ostropestřec obecný, karafiát, růže z Jericha a další.

⁵ Venuše. *Grafologie a psychologie* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://ografologii.blogspot.cz/2014/02/anael-venuse.html>>

„Měď byla prvním kovem používaným člověkem. První zpracovatelé mědi zjistili, že ji lze snadno rozklepat do plátů. A tyto pláty postupně, jak se zlepšovaly dovednosti kovotepců, zpracovávali do stále složitějších tvarů.“⁶

Jako další materiál pro svou diplomovou práci jsem zvolila mosaz. Je to slitina mědi a zinku, která se lije v různých poměrech. Mosaz sice patří mezi obecné kovy, její využití je však velmi široké, které sahá daleko do historie. Z mosazi se pro její skvělé vlastnosti i cenu vyrábělo nepřeborné množství výrobků.

V umění to jsou zejména hodiny, které se hojně vyráběly v období renesance, dále pak to jsou různé astrologické měřicí předměty oblíbené v době Rudolfa II. či dechové hudební nástroje.

Zlato jsem využila ve formě pokovení mosazných částí. Jedná se o materiál, který se také využívá po celá staletí. Nepoukazuje jen na moc jeho nositele, ale je to i symbol nezničitelnosti, moudrosti, ušlechtilosti, mužského a ženského principu, slunce, srdce, dokonalosti.

Velkou a zároveň nezbytnou součástí šperků jsou perly v různých tvarech. Perly již od pradávna měly pro člověka velký význam; zdobný, léčivý či jako obchodní artikl. *„Perla je malý lesklý kulovitý předmět vzniklý uvnitř perlotvorky, mořské ústřice nebo perlorodky. Přírodní perly mají nepravidelný tvar, barvu, velikosti a na jejich povrchu můžeme najít skvrny, výstupky, zploštění.“⁷ „Vzniká jako obal cizích tělísek vniklých pod lasturu mlže, nebo i kolem tělísek z vlastního těla, a to střídavým ukládáním vrstviček uhličitanu vápenatého a organických látek.“ (Kouřimský, Atlas drahých kamenů, str. 147–148)⁸*

⁶ Symbolika mědi. *Copper Alliance* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://copperalliance.eu/cz/o-m%C4%9Bdi/historie>>

⁷ Perla. *La Petien* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://www.lapetien.cz/perly-jejich-vyznam-a-symbolika>>

⁸ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

„O perle se zmiňuje již Plinius; nejpodrobněji ji popisuje v knize pojednávající o rybách a jiných mořských živočiších (Nat. hist. 9,106–123) a říká, že perky se rodí v mušlích z nebeské rosy a jejich vzhled je také na kvalitě rosy závislý – pokud byla rosa čistá, je perla bílé barvy, pokud byla rosa kalná, je zabarvená a znečištěná i perla. Podobně se mění vzhled perly i podle toho, zda je nebe jasné, či zamrzlé.“⁹

Její léčivé schopnosti popisuje Hildegarda z Bingen (Phys. IV,21), radí využívat blahodárného působení perly při bolesti hlavy: *„Pokud zahřejeme několik perel pod slunečními paprsky, potom je přiložíme ke spánkům a převážeme hlavu plátěným obinadlem, bolest po nějakém čase přejde. Naproti tomu při horečce je třeba pít v pravidelných intervalech vodu, v níž byla předtím máčena perla, a horečka ustoupí.“¹⁰*

Jinak se o perle vyjadřuje Johannes de Sancto Geminiano. *„Johannes ze S. Geminiana (Summa II,7) připodobňuje perlu k cudným a zdrženlivým lidem, na prvním místě k pannám. Jako perla působí svým pročistujícím účinkem proti nezdravému toku tekutin v těle, tak se i panny brání zdrženlivostí, střídmostí a cudností toku nečistých myšlenek a hříšných vášní. Obrazem cudnosti je perla i jako prostředek posilující ducha; neboť cudnost a tělesná čistota dodávají duchu sílu a odolnost (Petrus Berchorius, Reduct. XI, str. 44b). Naproti tomu Bernardin z Busti (Mariale, f.405rb) ztotožňuje účinnost perly proti srdečnímu onemocnění a její schopnost posilující s působením Panny Marie; jako perla posiluje slabé srdce, tak i blahoslavená Panna posiluje člověka proti všemu zlému.“¹¹*

Perly se nacházejí na špercích napříč historií uměleckého řemesla. Např. na svatováclavské koruně jsou perly pouze na vrcholcích lilií a na kamarách (zkřížené klenuté pásky; na vrcholu nejčastěji bývá zasazen křížek), ale koruna Svaté říše římské je perlami doslova posázená.

⁹ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

¹⁰ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

¹¹ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

V *Encyklopedii tradičních symbolů* od J. C. Cooper je perla popsána takto; „Lunární symbol; moc vod; esence měsíce a vládce odlivu a přílivu; zárodek; kosmický život, božská substance; životodárná moc Velké Matky; ženský princip oceánu; to, co svítí z vlastního zdroje; iniciace; zákon v kosmickém životě; spravedlnost. Věřilo se, že perla vznikla, když blesk pronikl ústřicí, a tak byla považována za spojení ohně a vody, tedy dvou oplodňujících sil; označuje zrození i znovuzrození; plodnost. Symbolizuje také nevinnost, čistotu, panenskost, dokonalost, pokoru a zdrženlivost.“¹²

Jak jsem již uvedla výše, tak mým velkým zájmem při přípravě diplomové práce byly květiny.

„Ženský, pasivní princip; „kalich“ či „pohár“ květina má podobu nádoby a tak částečně přejímá symboliku KALICHA (hojnost) a POHÁRU. V poupěti ztělesňuje květina všechny možnosti; když se otvírá a rozvíjí ze středu ven, je obrazem postupného vyjevování; tato symbolika vystupuje zvláště zřetelně u lotosu na Východě a u růže a lilie na Západě. Rozšíření ve světě jevů a podoba otevřeného květu ji spojuje se symbolikou KOLA (slunce, znovuzrození), jehož paprsky vycházejí ze středu.“¹³

„Symbolika květin provází lidi všech kultur a epoch. Obecně jsou květiny znamením krásy stvoření, tohoto světa, symbolem probuzení života, ale pro svůj krátký život také pomíjivostí života.“¹⁴

Květiny měly velký význam už v době starověku. Především se objevují v Egyptě a starověkém Řecku a Římě.

„Středověká mariánská a christologická symbolika květů se objevuje od 12. století především ve výkladech *Písni písni*. „Milý“ (Kristus) či „milá“ (Maria nebo církev) je voničkou myrhy (1,13), kvítkem šáronským a lilí v dolinách (2,1). „Milý“ přirovnává svoji „nevěstu“ k lilii mezi trnám (2,2), čas jejich lásky nastává, když se objevují květy (poukaz na *Zvěstování*, 2,12), prsy milé jsou koloušky, gazelími dvoujčátky, která se v lilích pasou

¹² COOPER, J. C. a Allan PLZÁK. *Ilustrovaná encyklopedie tradičních symbolů*. Praha: Mladá fronta, 1999.

¹³ COOPER, J. C. a Allan PLZÁK. *Ilustrovaná encyklopedie tradičních symbolů*. Praha: Mladá fronta, 1999.

¹⁴ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

(4,5), a celá „milá“ – Maria – je vonící zahrádkou (4,16), v níž „milý“ – Kristus – sbírá myrhu a balzám (5,1). Liliemi, z nichž kane tekutá myrha, jsou rty milého (5,13), který pase v liliích a trhá je v zahradě lásky. „Milá“ pak je zahrada uzavřená (poukaz na Mariino panenství, (4,12) která vydává vůni jako sad s jablky granátovými, s výtečným ovocem, hennou i nardem, šafránem, puškvorcem a skořicí, se vším kadidlových stromovým, myrhou a aloe (4,12–14).¹⁵

Květiny se typově začaly rozlišovat až na konci 13. století. Do té doby se rozlišovalo pár květin (růže, lilie). „Symbolika zde hraje pouze přidruženou roli, neboť květiny začaly být oceňovány pro své léčivé schopnosti. Proslulou léčitelkou byla např. Hildegarda z Bengen (1098–1179), která své poznatky shrnula ve spise *Physica*.

Od počátku 15. stol. dochází na vyobrazeních k druhovému vyhranění rostlin, které mají většinou symbolický význam. Vynikající ukázkou středověké symboliky květin je báseň Heintricha z Laufenburgu.

Velmi krásně oslavil květenu Hugo ze Sv. Viktora ve spise *O třech dnech* (De tribus diebus, překlad L. Karfíková, 1997): „*Jak nádhernou podívanou skýtá země ověččená květinami, jak těší na pohled, jak rozněcují cit! Rudé růže, bělostné lilie, nachové fialky nejsou podivuhodné jen svou krásou, ale i svým původem: jak jen totiž Boží moudrost může z prachu vytvořit tak krásný vzhled?*“ Sv. Bernard ve výkladu svátku *Zvěstování Panně Marii* uvedl v narážce na název město Nazareta, že Ježíš byl inkarnován jako „kvítek kvítku (myšleno Panně Marii) v době kvítků (narážka na to, že v Evropě je svátek *Zvěstování předzvěstí jara*) a v městě kvítků“. Snad právě proto se objevuje velmi často na obrazech *Zvěstování* lilie nejen jako pouhé znamení Mariiny čistoty, ale také jako květ vyrůstající společně se stromem života z úrodné, rajsky neposkvrněné půdy – z Panny Marie.

Symbolika květin vrcholí v obrazech nizozemských mistrů 15. stol. (např. Jana van Eycka, Huga van der Goes). Nejčastěji se, se symbolickým „Mariiným rostlinstvem“, setkáváme v námětu *Zahrady uzavřené* (Hortus Conclusus).

¹⁵ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

„Hra“ s květinovou symbolikou trvá prakticky až do počátku 20. století, kdy s ní pracují ještě umělci tvořící ve stylu symbolismu a secese.“¹⁶

Dále bych ráda uvedla něco málo o lilii a její symbolice, kterou jsem se inspirovala v navrhování vlastních tvarů. Jednotlivé tvary vznikaly nejdříve na papíře, následně jsem je začala tvarovat z kovu. Mým cílem bylo vymyslet takové tvary, které by podněcovaly lidskou fantazii.

Pod mýma rukama se tak intuitivně rodilo spontánní tvarosloví jednotlivých šperků.

„Lilie; Lilie byla známá snad ve všech kulturách Středomoří. Elamité a Peršané v Súsách (Městu lilií) uctívali „liliového boha“, spojeného s měsícem. Lilie je snad nejznámějším atributem nevinnosti, čistoty tělesné a duchovní. Podle antického mýtu vznikla lilie z mléka Junonina, které ukáplо na zem.

Lilie se poprvé objevuje ve stylizované podobě v ornamentální výzdobě egyptských staveb a později také na látkách z Byzance.

Isidor ze Sevilly (Etymol. 17,9,18) napsal, že lilie (lilia) je rostlina mléčného květu (lactei floris), odkud má i své jméno (lilia), vlastně mléčnice. Její lístky jsou bělostné, uvnitř se však skví zlatem.

Lilie je však především květinou mariánskou. Adam ze Sv. Viktora apostrofoval Pannu Marii: „Květe luční, konvalinko, zvláštní lilie, Kristus vzešel z tebe...Ty kalichu lilie, zavlhčený rosou, uzavřený cudností.“¹⁷

Jako poslední střípek mé inspirace bych ráda uvedla několik žen nebo jejich vyobrazení; např.: Věstonická venuše, Willendorfská venuše, Venuše z Lespugue, Kykladské idoly, Afrodité (Venuše), Artemis (Diana), Athéna (Minerva), Héra (Juno), Nymfy, Eva, Panna Marie, Maří Magdalena, Salomé a další.

¹⁶ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

¹⁷ ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998.

Pro mě asi nejvýznačnější popis ženy jsem objevila v knize *Encyklopedie tradičních symbolů* od J. C. Cooper. „Žena; Velká Matka, Velká bohyně, ženský princip; symbolizují ji měsíc, země a vody; instinktivní mocnosti v protikladu k mužskému racionálnímu řádu. Její symbolika je značně spleťtá, neboť jako Velká Matka může být buď blahodárná a ochraňující, nebo zlovolná a ničivá; je jak ryze duchovní vůdkyní, tak Sirénou a svůdkyní, panenskou královnou nebe i Harpyjí a děvkou, nejvyšší moudrostí i neměrnou pošetilstí – veškerou spleťtostí přírody.“¹⁸

3.2 Proces tvorby

Procesu tvorby předcházela rozsáhlá příprava rešerší a dalších doprovodných obrazových materiálů. Jak jsem již psala v předešlé kapitole, při studiu literatury a obrazového materiálu jsem dělala kresebné studie doplněné o akvarel. Na kresebné studie jsem navázala praktickou přípravou jednotlivých segmentů, ze kterých jsem vyráběla první modely. Z těchto modelů jsem postupně vytvořila celý soubor šperků/náhrdelníků. Mým cílem bylo vytvořit soubor šperků, kdy každý ze šperků bude jiný. Tím jsem chtěla navázat na popis ženy z předešlé kapitoly.

Výrobu modelů provázelo mnoho zkoušek materiálu. Musela jsem vyzkoušet různé délky tak, abych vytvořila požadovaný tvar. Zároveň spousta tvarů vznikalo spontánně, proto zpětně nebylo vždy lehké najít původní podobu nezpracovaného materiálu.

Materiál pro diplomovou práci jsem ručně protahovala a válcovala. Jsou to technologie, při kterých dochází ke ztenčování materiálu. Jednotlivé části jsem spojovala letováním na tvrdo. Čištění, tedy pilování, smirkování nebo doladování ocelovou vatou, jsem prováděla souběžně s letováním.

Každý šperk je jiný, tedy i jeho postup práce byl odlišný. Také se mi stalo, že jsem měla představu o postupu práce, ale při jejím zahájení jsem přišla na to, že daný šperk nebude po montáži fungovat tak, jak bych si představovala. Tudíž jsem samotný postup montáže vymýšlela až při samotné montáži. (Příloha č. 18 a č. 19)

¹⁸ COOPER, J. C. a Allan PLZÁK. *Ilustrovaná encyklopedie tradičních symbolů*. Praha: Mladá fronta, 1999.

Po částečném smontování šperků jsem některé šperky ošetřila povrchovou úpravou, zlatým pokovením či mnou již použitou technikou - obarvením kovu pomocí tepla.

Při povrchové úpravě jsem též přemítala o různorodosti. Jak jsem se již zmínila, použila jsem techniku galvanického pokovení, obarvení kovu pomocí tepla, a také jsem použila přirozenou barvu kovu. Následně jsem všechny šperky, krom pokovených šperků, zakonzervovala naředěným zaponovým lakem. Následovala závěrečná montáž.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

4.1 Popis díla

Svou diplomovou práci jsem pojmenovala „*Cerchez la femme*“. Je to francouzská fráze, která v doslovném překladu znamená „Hledejte ženu“ a která se v češtině používá ve tvaru „Za vším hledej ženu“.

Fráze pochází z knihy Alexandra Dumase staršího *Pařížští Mohykáni (1854-1855)*, kde je v originálním textu několikrát napsáno: „*Cerchez la femme, pardieu! Cherchez la femme!*“ V doslovném překladu: „Hledejte ženu, přísambůh! Hledejte ženu!“

Dumas frázi také použil v dramatisaci románu z roku 1864, kde se říká: „*Il y a une femme dans toute les affaires; aussitôt qu'on fait un rapport, je dis: Cherchez la femme*““. V doslovném překladu: „Ve všech záležitostech je nějaká žena; jen co mi podají zprávu, říkám: „Hledejte ženu“.“¹⁹

Toto jméno jsem volila z důvodu nejlepšího vystižení své práce; práce, která je inspirovaná mnoha ženami a je tvořena ženou pro ženy.

Soubor šperků obsahuje osm rozdílných náhrdelníků, které jsou inspirovány přírodou. V jednotlivých náhrdelnících jsem se zaměřila na detail.

V náhrdelnících jsem použila různé formy listů a různorodých tvarů, chtěla jsem, aby si každý pozorovatel našel svoji vlastní individuální interpretaci. Každý ze šperků má svůj vlastní specifický tvar. Tento tvar je ovlivněn způsobem, kterým jsem daný šperk vyráběla. (Příloha č. 20 až č. 33)

¹⁹Cherchez la femme. *Wikipedia: Otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 20. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Cherchez_la_femme>

4.2 Technologická specifika

Použité technologie při výrobě šperků jsem částečně představila v předešlých kapitolách. Jedná se o šperkařské techniky, jako je tváření kovového materiálu (válcování, protahování; jsou to technologie, při kterých dochází ke změně formy materiálu), pájení, pilování, smirkování a žíhání.

Tyto techniky sice patří mezi *základní obyčejné* šperkařské technologie, mají však pro mě své kouzlo. Ráda zkouším, co kovový materiál snese a dokáže. Je to taková hra, která má pro mě osobní význam. V minulosti si tento směr zvolilo také několik šperkařů/umělců.

4.3 Přínos práce pro daný obor

Tuto práci jsem nedělala proto, aby přinesla přínos pro daný obor. Práci jsem dělala především pro sebe, vyjádření mého názoru k této problematice skrz autorský šperk. Je to téma, které je staré jako lidstvo samo.

Také touto prací vyjadřuji svůj zájem o *klasické* materiály a technologie při jejich zpracování, neboť tyto způsoby zpracování materiálů neztrácejí na přitažlivosti a vyrobené šperky mají stále svůj půvab. Zároveň jsem tuto myšlenku již zpracovávala při bakalářské práci.

Ráda navazuji na *tisíciletou* tradici šperkařského řemesla. Baví mě tvořit postup práce, s velkým zájmem sleduji, jak šperk, který sama navrhuji, pod mýma rukama vzniká. Je to kouzlo, výsledek *alchymistické rovnice*.

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. FROMM, Erich. *Mýtus, sen a rituál*. Praha: Aurora, 1999. ISBN 80-85974-70-3.
2. ROYT, Jan a Hana ŠEDINOVÁ. *Slovník symbolů: kosmos, příroda a člověk v křesťanské ikonografii*. Praha: Mladá fronta, 1998. ISBN 80-204-0740-5.
3. COOPER, J. C. a ALLAN PLZÁK. *Ilustrovaná encyklopedie tradičních symbolů*. Praha: Mladá fronta, 1999. ISBN 80-204-0761-8.
4. SCHNEIDER, Rolf, LEIER, Manfred, ed. *100 slavných světových malířů: žena jako inspirace v malířském umění*. 2. vyd. Přeložil Helena ČÍŽKOVÁ. Čestlice: Rebo, 2007. ISBN 978-80-7234-660-8.
5. KRÍŽOVÁ, Alena. *Šperk od antiky po současnost*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. Dějiny odívání. ISBN 978-80-7422-311-2.

b) Internetové zdroje

1. Venuše. *Grafologie a psychologie* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://ografologii.blogspot.cz/2014/02/anael-venuse.html>>
2. Symbolika mědi. *Copper Alliance* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://copperalliance.eu/cz/o-m%C4%9Bdi/historie>>
3. Perla. *La Petien* [online]. [cit. 18. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://www.lapetien.cz/perly-jejich-vyznam-a-symbolika>>
4. Cherchez la femme. *Wikipedia: Otevřená encyklopedie* [online]. [cit. 20. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Cherchez_la_femme>

6 RESUMÉ

My master's thesis is about crafts, beauty, flowers and especially women. I respond to the chosen theme / quotation from Ladislav Sutnar "It seems that the most careful and cultivated craftsmanship is to extinction" and my previous work, which I continue to develop.

At first, I was inspired by women's portraits and sculptures, paintings of old masters. In these paintings and sculptures, I find variety. At the same time, I find it in flowers. I was looking for the detail I used later in designing jewellery.

The first sketches contained different shapes and details from nature. I responded to these drawings with the first jewellery models. I knew I wanted to work with metals with good properties. I used general metals - copper and brass. These metals are well ductile. From the pre-fabricated sheets and the copper and brass rounds, I modelled many shapes. After the cleansing, I soldered these shapes together.

Individual necklaces were created gradually. I wanted each necklace to be different, it has its own mechanism, which also holds the jewel in one.

After the jewellery was assembled, I made a gold finish and flame treatment. I left the two jewels in the raw state. Some jewels are accompanied by pearls.

All eight jewellery / necklaces are preserved with varnish, while the part of the jewels are etui.

7 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Příloha č. 2 – Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Příloha č. 3 – Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Příloha č. 4 – Ateliérová semestrální práce na téma *Krása kolem i v nás*

Příloha č. 5 – Ateliérová semestrální práce na téma *Krása kolem i v nás*

Příloha č. 6 – Ateliérová semestrální práce na téma *Být součástí*

Příloha č. 7 – Ateliérová semestrální práce na téma *Být součástí*

Příloha č. 8 – Amedeo Modigliani – *Jeanne Hébuterne* 1820

Příloha č. 9 – Max Švabinský – *Splynutí duší* 1897

Příloha č. 10 – Vojtěch Hynais – *Zima* 1901

Příloha č. 11 – Giorgione – *Spící Venuše* 1510

Příloha č. 12 – Franz von Stuck – *Hřích* 1893

Příloha č. 13 – Fernand Khnopff – *Portrét jeho sestry* 1887

Příloha č. 14 – Fillipo Lippi – *Madonna s dítětem a dvěma anděly* 1455

Příloha č. 15 – Caravaggio – *Máří Magdaléna* 1598

Příloha č. 16 – Náčrty diplomové práce

Příloha č. 17 – Náčrty diplomové práce

Příloha č. 18 – Proces tvorby

Příloha č. 19 – Proces tvorby

Příloha č. 20 – *Cherchez la femme 1*

Příloha č. 21 – *Cherchez la femme 2*

Příloha č. 22 – *Cherchez la femme 3*

Příloha č. 23 – *Cherchez la femme 4*

Příloha č. 24 – *Cherchez la femme 5*

Příloha č. 25 – *Cherchez la femme 6*

Příloha č. 26 – *Cherchez la femme 7*

Příloha č. 27 – *Cherchez la femme 8*

Příloha č. 28 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 29 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 30 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 31 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 32 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 33 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 34 – *Cherchez la femme*

Příloha č. 1

Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Příloha č. 2

Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Příloha č. 3

Bakalářská práce na téma *Geometrie/zdroj, systém, řád, princip*

Foto: BcA. Zuzana Fedorová

Modelka: BcA. Barbora Dvořáková

Příloha č. 4

Ateliérová semestrální práce na téma *Kráska kolem i v nás*

Příloha č. 5

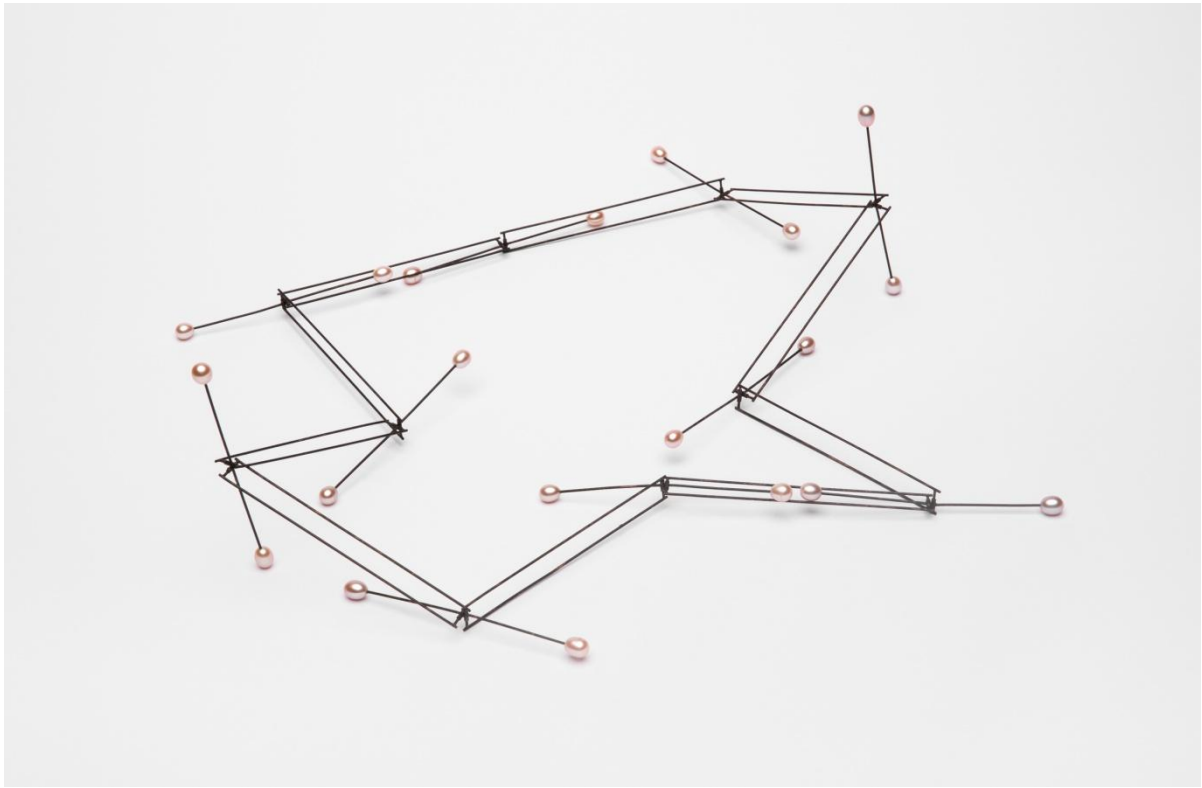
Ateliérová semestrální práce na téma *Krása kolem i v nás*

Foto: BcA. Tereza Jurusová

Příloha č. 6

Ateliérová semestrální práce na téma *Být součástí*

Příloha č. 7

Ateliérová semestrální práce na téma *Být součástí*

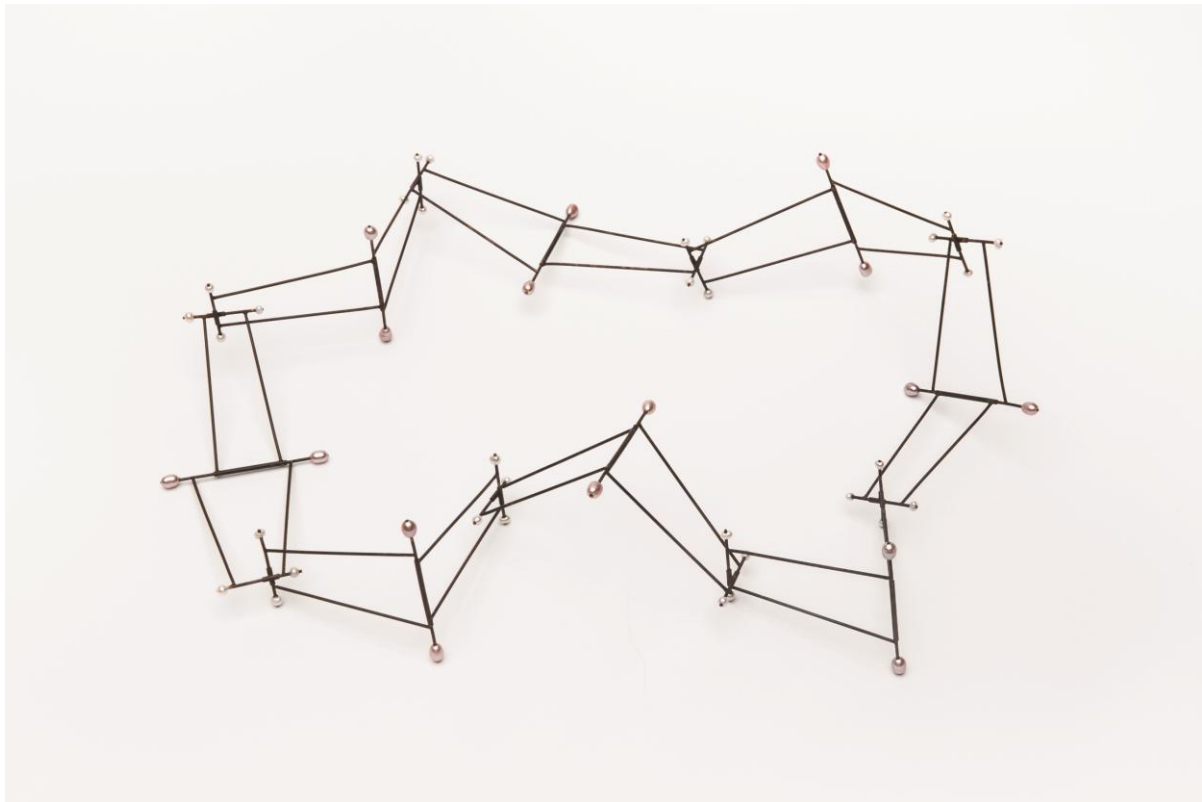

Foto: BcA. Zuzana Fedorová

Příloha č. 8

Amedeo Modigliani – *Jeanne Hébuterne* 1820

Jeanne Modigliani. *Camila Reveco* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW:
<<http://camilareveco.blogspot.cz/2017/04/jeanne-la-musa-que-sufrio-por-amor.html>>

Příloha č. 9

Max Švabinský – *Splynutí duší* 1897

Splynutí duší. *Rodon* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <<http://www.rodon.cz/malir-dila/maxmilian-theodor-jan-svabinsky-106/splynuti-dusi-472>>

Příloha č. 10

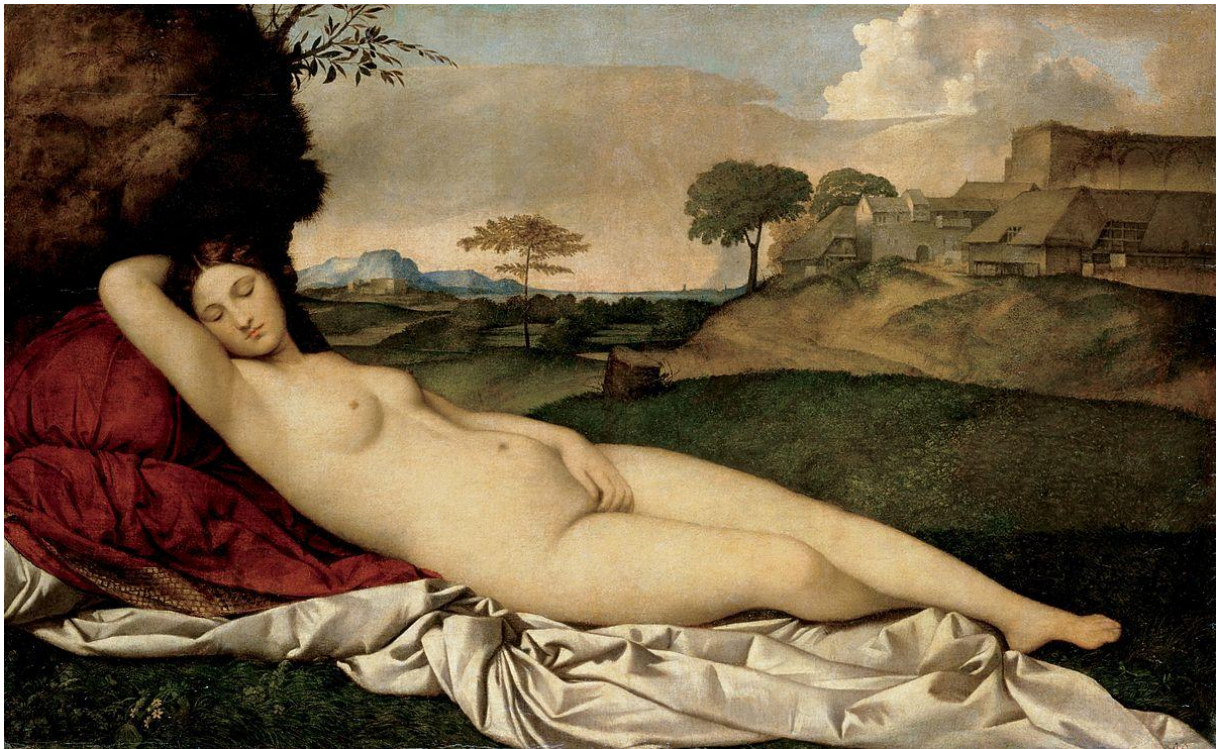
Vojtěch Hynais – *Zima* 1901

Vojtěch Hynais Zima. *iDNES* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <https://kultura.zpravy.idnes.cz/hynais-karlovy-vary-0qh-/vytvarne-umeni.aspx?c=A131104_100033_vytvarne-umeni_ts>

Příloha č. 11

Giorgione – *Spící Venuše* 1510

Giorgione Venuše. *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <[https://cs.wikipedia.org/wiki/Sp%C3%ADc%C3%AD_Venu%C5%A1e_\(Giorgione\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Sp%C3%ADc%C3%AD_Venu%C5%A1e_(Giorgione))>

Příloha č. 12

Franz von Stuck – *Hřích* 1893

Franz von Stuck. *Sotheby's* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupné z WWW:
<<http://www.sothebys.com/en/auctions/ecatalogue/2014/19th-century-european-art-n09218/lot.49.html.html>>

Příloha č. 13

Fernand Khnopff – *Portrét jeho sestry* 1887

Fernand Khnopff. *Pinterest* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW:
<<https://www.pinterest.fr/pin/426082814728733708/?lp=true>>

Příloha č. 14

Fillipo Lippi – *Madonna s dítětem a dvěma anděly* 1455

Fillipo Lippi. *Kanon Sztuki* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <http://www.historiasztuki.com.pl/strony/000-51-OLD_MASTERS.html>

Příloha č. 15

Caravaggio – *Máří Magdaléna* 1598

Caravaggio. *Wikipedie: Otevřená encyklopedie* [online]. [22. 4. 2018]. Dostupný z WWW: <[https://en.wikipedia.org/wiki/Penitent_Magdalene_\(Caravaggio\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Penitent_Magdalene_(Caravaggio))>

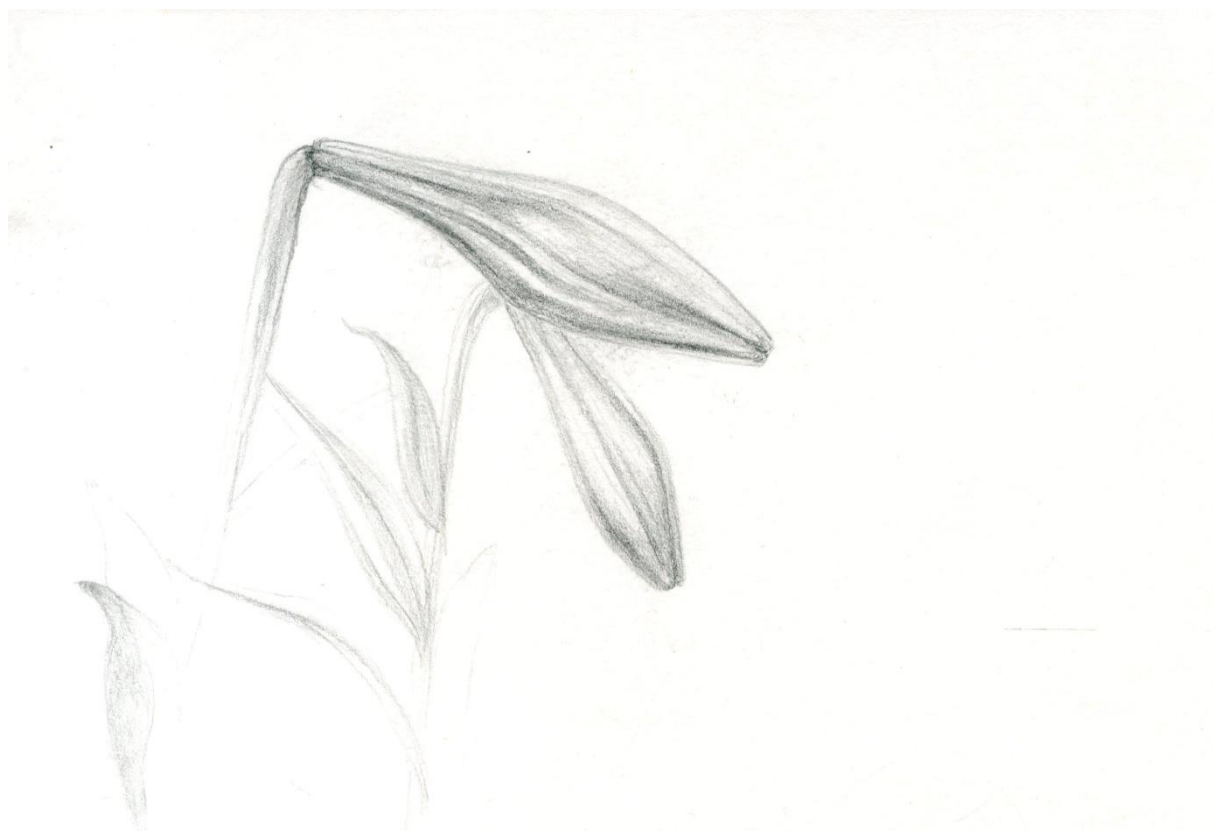
Příloha č. 16

Náčrty diplomové práce

Příloha č. 17

Náčrty diplomové práce

Příloha č. 18

Proces tvorby

Příloha č. 19

Proces tvorby

Foto: BcA. Tereza Jurusová

Příloha č. 20

Cherchez la femme 1

Příloha č. 21

Cherchez la femme 2

Příloha č. 22

Cherchez la femme 3

Příloha č. 23

Cherchez la femme 4

Příloha č. 24

Cherchez la femme 5

Příloha č. 25

Cherchez la femme 6

Příloha č. 26

Cherchez la femme 7

Příloha č. 27

Cherchez la femme 8

Foto: BcA. Tereza Jurusová

Příloha č. 28

Cherchez la femme

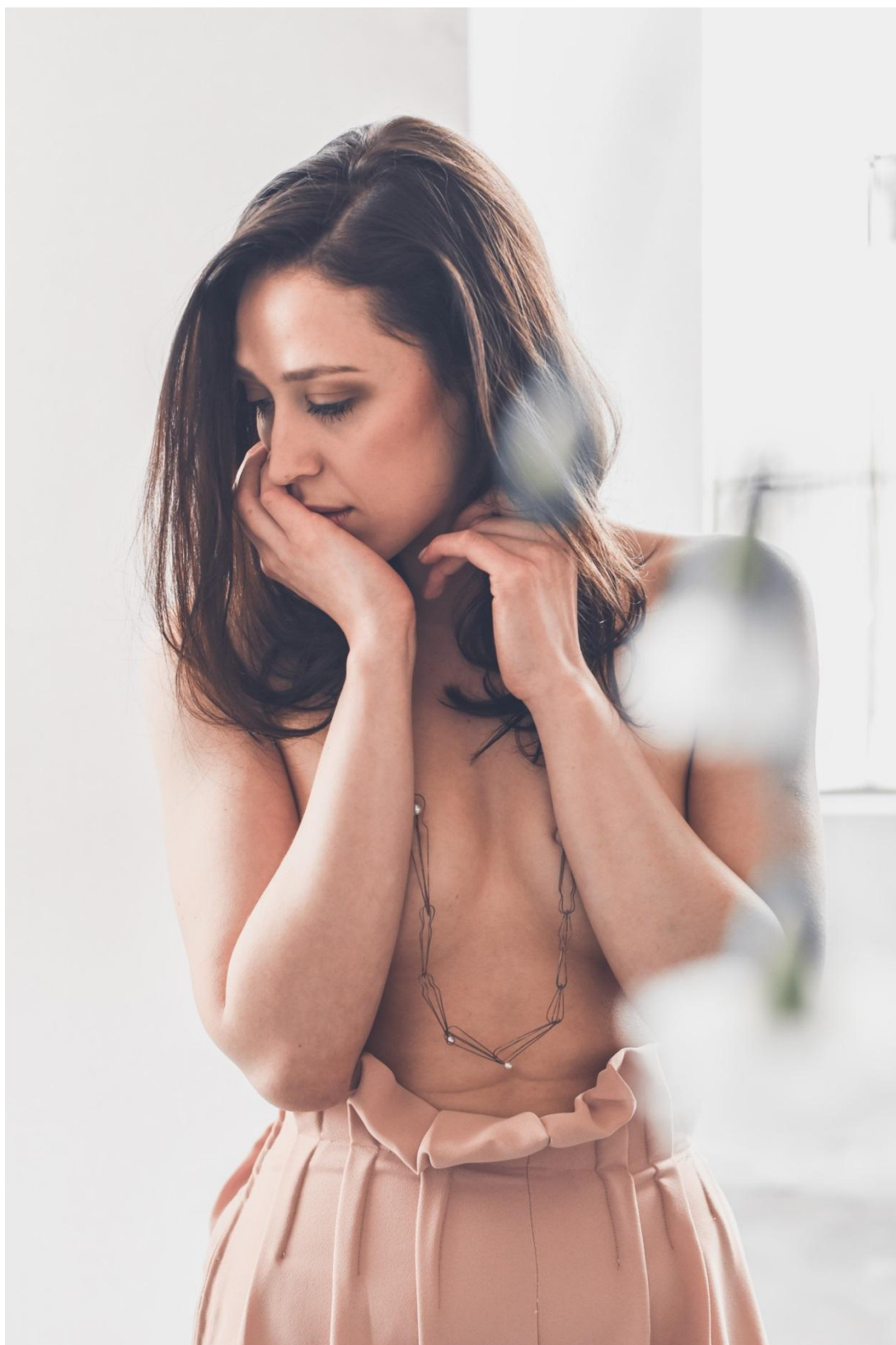
Příloha č. 29

Cherchez la femme

Příloha č. 30

Cherchez la femme

Příloha č. 31

Cherchez la femme

Příloha č. 32

Cherchez la femme

Příloha č. 33

Cherchez la femme

Příloha č. 34

Cherchez la femme

Foto: Adéla Mitrengová

Make-up: Kateřina Cigáňová

Models: Hana Prokopová a Eva Prokopová